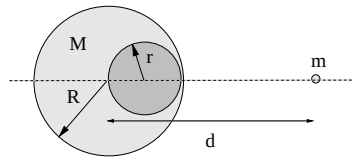

ZESTAW 7
Grawitacja

1. Cząstka o masie $m_1=0.67$ kg znajduje się w odległości $D=23$ cm od jednego z końców jednorodnego pręta o długości $L=3$ m i masie $M=5$ kg w jego osi. Oblicz wartość siły grawitacyjnej $\vec{F}$, jaką działa pręt na cząstkę.
2. Trzy kule o masach 100 kg, 200 kg i 300 kg umieszczono w rogach trójkąta równobocznego. Oblicz:
a) siłę, z jaką układ ten działa na masę 500 kg umieszczoną w środku trójkąta,
b) energię potencjalną układu,
c) pracę wykonaną przez siłę grawitacyjną przy usuwaniu środkowej kuli.
3. Wyznacz natężenie pola grawitacyjnego i potencjał tego pola w punkcie odległym o r od środka jednorodnej kuli o masie M i promieniu R . Przedyskutuj otrzymane rozwiązania w zależności od wartości r .
4. W kuli o promieniu R wydrążono kulisty otwór o promieniu r . Masa kuli bez wydrążenia wynosiła M . Oblicz siłę grawitacyjną, z jaką kula przyciąga masę m znajdującą się w odległości d od jej środka.

5. Obliczyć prędkość v , jaką powinien mieć satelita Ziemi krążący po orbicie o promieniu R , jeśli:
a) $R \approx R_Z = 6370$ km, b) $R \approx R_K = 3.84 \cdot 10^5$ km.
Obliczyć czas T pełnego obiegu satelity wokół Ziemi w obu powyższych przypadkach.
6. Na stacjonarnej orbicie o promieniu 6500 km krąży sztuczny satelita Ziemi o masie 100 kg. Satelita ten ma być przeneisiony na orbitę o promieniu 7000 km. Oblicz:
a) energię satelity na obu orbitach,
b) energię potrzebną do opisanej zmiany orbity.
7. Rakieta o masie 150 kg została wystrzelona radialnie z powierzchni Ziemi i na wysokości 200 km ponad powierzchnią ma prędkość ~ 3.70 km/s.
a) Oblicz energię kinetyczną rakiety na wysokości 1000 km.
b) Jaka jest maksymalna wysokość na jaką może wznieść się ta rakieta?
8. W jakiej odległości od środka Ziemi powinien krążyć satelita, aby znajdował się on stale nad tym samym punktem na kuli ziemskiej? Wyrazić promień tego satelity przez ogólnie znane wielkości: promień Ziemi R_Z , przyspieszenie na powierzchni Ziemi g_Z , oraz czas obiegu Ziemi wokół swej osi T_Z .
9. Pocisk o masie 100 ton został wystrzelony z pierwszą prędkością kosmiczną pionowo do góry. Obliczyć, jaką siłą pole grawitacyjne Ziemi będzie działać na pocisk w najwyższym punkcie jego toru.
10. Dwie gwiazdy o masach m i $M = 3m$ krążą wokół wspólnego środka masy w odległości d od siebie. Wyznacz promień orbity każdej z gwiazd, ich prędkości liniowe i kątowe, okres obiegu wokół ich środka masy i całkowitą energię mechaniczną układu.